

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR: 2024-2025

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	ISTORIE
1.3 Departamentul	ISTORIE ANTICA, ARHEOLOGIE SI ISTORIA ARTEI
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii	MENTALITATI, ISTORIA IDEILOR SI CULTURA DE MASA

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istorie, memorie, mentalitati						
2.2 Titularul cursului	Alexandrescu Andrei						
2.4 An de studiu	1	2.5. Semestru	1	2.6. Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	fundamentala

3. Timpul total estimat (ore pe semestru alocate activităților didactice)

3.1 Nr. ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2
3.4 Total ore în planul de învățământ	56	Din care: 3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28
Distribuția fondului de timp:					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					56
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					1
Examinări					6
Alte activități:					

3.7 Total ore studiu individual	119
3.8 Total ore pe semestru	175
3.9 Numărul de credite	7

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Capacitatea de a regăsi informația despre un subiect din aria de specialitate a programului de master.</p> <p>Capacitatea de a sintetiza și de a organiza informația istorică dobândită din surse primare și secundare.</p> <p>Abilitatea de a interpreta și integra în bibliografia lucrărilor proprii studiile publicate care se circumscriu problematicii programului de master.</p> <p>Stabilirea faptelor și reconstituirea evoluțiilor istorice pe baza informațiilor din izvoarele istorice editate, specifice ariei de specialitate a programului de master.</p>
Competențe transversale	<p>Capacitatea de exprimare corectă și coerentă cu privire la subiecte complexe.</p> <p>Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și a normelor deontologice specifice acestora.</p> <p>Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă cu asumarea de roluri de conducere.</p>

	<p>Participarea la dezbateri, realizarea de prezentări, perfecționarea abilităților de comunicare, formarea competențelor de gândire critică și creativă.</p> <p>Realizarea unor materiale de prezentare care integrează concepte teoretice și informații aplicate.</p>
--	---

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cunoașterea și înțelegerea conceptelor: istorie, memorie, mentalități.</p> <p>Înțelegerea locului ocupat de cercetarea mentalitatilor, istoriei ideilor și culturii de masă în tabloul general al dezvoltării istoriografiei moderne.</p> <p>Înțelegerea modului în care au evoluat metodele de cercetare asociate acestor concepte.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Valorificarea înțelegerii conceptelor de istorie, memorie, mentalități în vederea realizării unor studii de istorie a mentalităților și în domeniul memoriei.</p> <p>Dobândirea abilităților de utilizare a metodelor de cercetare necesare în ceea ce privește analiza memoriei și mentalităților.</p> <p>Construirea argumentelor pentru susținerea rezultatelor unor cercetări în domeniile memoriei și mentalităților.</p> <p>Angajarea în grupuri de cercetare și dezvoltarea aptitudinilor de susținere și promovare a proiectelor.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs		Metode de predare	Observații
1	Interdisciplinaritatea în cercetarea trecutului: istorie, științe sociale. Faptul istoric, faptul social.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
2	Metodele de cercetare ale trecutului. De la documentele istorice la metodele împrumutate din științele sociale. Clasificări.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
3	Memorie socială, transmitere, asimilarea istoriei la timpul prezent.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
4	De la discursuri și evocări la uitare. Fapte de natură să prejudicieze identitatea socială a unor grupuri.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
5	Trecutul ca obiect cu valoare afectivă. Rolul afectelor în reprezentarea istoriei.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
6	Dimensiunea istorică a identităților sociale. Strategii de diferențiere și relațiile de grup.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
7	Rolul reperelor oferite de memorie și de reprezentarea socială a trecutului pentru funcționarea grupului social.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	

8	Metode de cercetare de tip cantitativ: analiza de conținut aplicată surselor istorice.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
9	Metode de cercetare de tip calitativ: utilizarea interviului în diferite forme, istoria orală.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
10	Studiu de caz: zvonurile de-a lungul timpului. Cea mai veche formă a comunicării informale. Gândire socială, frici, simboluri, mesaje ascunse, fake-news. Jean Delumeau.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
11	De la discursul științific la practicile magice în lumea contemporană. Teama de boală. Medicamentele miraculoase și Internetul.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
12	Studiu de caz: studierea modelor. Între perspectiva istorică a lui Fernand Braudel și științele sociale contemporane.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
13	Vestimentație și identitate.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
14	Istoria mentalităților: apariție, evoluție, domenii de interes, școli și abordări metodologice. Concluziile generale ale cursului.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
<p>Bibliografie generală:</p> <p>Boia, Lucian - Pentru o istorie a imaginarului, București, Humanitas, 2000 Braudel, Fernand – Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul, Editura Meridiane, 1984 Chelcea, Septimiu (coord.) – Psihosociologie. Teorii, cercetări, aplicații, Polirom, 2008 Delumeau, Jean – Frica în Occident (sec. XIV - XVIII). O cetate asediată. Editura Meridiane, 1986 Gavreliuc, Alin – Psihologie interculturală, Polirom, 2011 Kapferer, Jean Noel – Zvonurile, Humanitas, 1990 Kideckel, David A – România postsocialistă. Munca, trupul și cultura clasei muncitoare, Polirom, 2010 Moscovici, Serge ; Buschini, Fabrice – Metodologia științelor socioumane, Polirom, 2007 Munțiu - Pippidi, Alina – Transilvania subiectivă, Humanitas, 1999 Rouquette, Michel - Louis – Gândirea socială. Perspective fundamentale și cercetări aplicate, Polirom, 2010</p>			
8.2 Seminar		Metode de predare	Observații
1	Seminar introductiv. Explicarea și dezbateri problematice de curs și a tematicii de seminar. Gândirea istorică românească cu privire la raporturile dintre istorie și științele sociale către 1900. Ioan Bogdan	Dezbateri, analiza surselor	
2	Studierea reprezentărilor sociale ale trecutului. Studiu de caz, metode de cercetare de tip calitativ și cantitativ, concluzii. Comportamente politice de masă. Alegerile parlamentare din România din 1919.	Dezbateri, analiza surselor	
3	Studiul experimental al proceselor care influențează interpretarea, transmiterea și construcția unui eveniment istoric.	Dezbateri, analiza surselor	

4	Asimilarea istoriei la timpul prezent.Exemple și discuții.Studiu de caz: cinematografia istorică în perioada Ceaușescu.	Dezbateri, analiza surselor	
5	Lucrul cu obiectele cu valoare afectiva.Evaluarea lor.O dezbateri în contextul istoriei românilor.Cultul eroilor din cele doua razboaie mondiale.	Dezbateri, analiza surselor	
6	Memoria istorică și funcționarea grupului ideal.Studiu de caz.Reprezentarea istoriei și identitatea de grup.	Dezbateri, analiza surselor	
7	Din generație în generație: transferurile intergeneraționale și studierea lor.	Dezbateri, analiza surselor	
8	Decodificarea zvonurilor privind răpirea copiilor.De la zvonul comentat de Jean Delumeau (Franța, 1768) la zvonurile românești (ian. 1990, iul. 2011, oct. 2014).	Dezbateri, analiza surselor	
9	Istoricul și istoria propriei familii.Lucrul cu documentele de familie.Studiul de caz: Audoin – Rouzeau, Stephane - ”Războiul unei familii. 1914 – 2014”	Dezbateri, analiza surselor	
10	Realizarea unei analize de conținut.Seminar practic.Studiu privind presa interbelica.	Dezbateri, analiza surselor	
11	Analiza de conținut (continuare).Discuții despre concluziile seminarului practic.Exemple de cercetări cantitative.	Dezbateri, analiza surselor	
12	Exemple de cercetări:studii de proxemică, de istorie orală și de comunicare nonverbală din bibliografia cursului.	Dezbateri, analiza surselor	
13	Cercetarea istoriei recente.Evoluții în societatea românească în ultimii 30 de ani.Utilizarea interviului. Kideckel	Dezbateri, analiza surselor	
14	Prezentarea concluziilor unor cercetări realizate de studenți în echipe de lucru (continuare).Concluzii privind cercetarea memoriei și a mentalitatilor.	Dezbateri, analiza surselor	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în notă
10.4 Curs	Prezența minimă: 10 cursuri. Participarea la examenul oral, realizarea unui eseu de semestru cu temă aleasă de studenți dintr-o listă de 5 prezentată de profesor la un termen	1. Realizarea unui eseu de semestru, transmiterea lui în timpul stabilit către profesor. Participarea la un examen oral, în sesiune, unde va prezenta ideile sale	1. 70%

	<p>stabilit, originalitatea, corelarea cu informațiile oferite la curs, rigoarea referirilor bibliografice și citarea corectă, realizarea unei bibliografii minimale, capacitatea de a formula și răspunde la întrebări, prezentarea argumentată a ideilor și opiniilor personale și corelarea cu propriile interese de studiu în cadrul masterului.</p> <p>Respectarea tematicii stabilite pentru intervenții în cadrul dezbaterilor.</p>	<p>principale cuprinse în eseu și va răspunde la întrebări.</p> <p>2. Evaluare periodică, pe parcursul semestrului: participarea la dezbaterile de seminar, realizarea într-o echipă de 2 studenți a unei lucrări la seminar, prezentată în ultima parte a semestrului.</p>	<p>2. 30%</p>
--	--	---	---------------

10.6 Standard minim de performanță:

Capacitatea de a utiliza informații din cursul predat și din bibliografia indicate, de a oferi răspunsuri care să verifice ipoteza de lucru, argumentele factuale și logice, analiza veridicității și a relevanței surselor folosite. Formularea de concluzii.

Identificarea și expunerea principalelor teorii prezentate în literatura de specialitate.

Realizarea unui eseu final pe un subiect ales de studenți dintr-o listă prezentată de profesor, predarea către profesor cu respectarea termenului stabilit.

IMPORTANT: Predarea eseului reprezintă condiție pentru a participa la examen.

Participarea la examenul oral, în sesiune.

IMPORTANT: Studenții care nu participă la examen nu pot primi notă chiar dacă au realizat alte sarcini de lucru pe parcursul semestrului.

Notarea activității de seminar, a lucrării de seminar, a eseului final și a răspunsurilor date la examenul oral astfel încât nota să fie de cel puțin 5.

Data completării: 25 septembrie 2024